Styringsgruppen for lektorutdanningen

Til medlemmene i styringsgruppen for lektorutdanningen

Innkalling til møte i styringsgruppen for lektorutdanningen

Møte 4 2019

Tidspunkt: 17. september 2019, kl. 13.00-15.00
Møtested: Langes gate 1, glasshuset

Forslag til dagsorden:
I Godkjenning av innkalling og saksliste
II Godkjenning av protokoll fra møtet 4. juni 2019
Protokollen er sendt ut.

Drøftingssaker

29/19 Opprettelse av nytt lektorsenter
Notat fra Studieadministrativ avdeling

30/19 Kollisjonsproblematikk i lektorutdanningen
Notat fra Studieadministrativ avdeling

Orienteringssaker

31/19 Plan for oppfølging av programsensorrapporter
Notat fra Studieadministrativ avdeling

32/19 Programsensorsamling 2019
Notat fra Studieadministrativ avdeling

33/19 Evalueringsmøte om praksisopplæringen
Notat fra Studieadministrativ avdeling, muntlig orientering ved leder av Programrådet

34/19 Møte i programrådet 10. september
Muntlig orientering ved leder av Programrådet

35/19 Møte i samarbeidsrådet for lærerutdanning UiB-HVL 10. september
Muntlig orientering ved leder for styringsgruppen

36/19 Status faglig praksiskoordinatorstilling
Muntlig orientering ved leder for styringsgruppen

37/19 Eventuelt

Styringsgruppen

for lektorutdanningen

ephorte: 19/680

Sak 29/19 Opprettelse av nytt lektorsenter

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat 1

Til: Styringsgruppen for lektorutdanningen
Møte: 17. september 2019 ephorte: 19/680

Opprettelse av nytt lektorsenter

Lektorutdanningen, bakgrunn for saken

I Norge, så vel som i OECD og EU, er det sterkt fokus på skole og lærerutdanning som basis for utviklingen av en kunnskapsbasert økonomi. Det er grunn til å tro at den politiske satsningen på lærerutdanning vil øke ytterligere fremover. UiBs relevans som kunnskapsinstitusjon i det norske samfunnet er avhengig av å tilby en velfungerende lektorutdanning.

En arbeidsgruppe, ledet av dekan ved HF-fakultetet, Jørgen Sejersted, leverte på oppdrag fra styringsgruppen for UiBs lektorprogram den 5.9.2018 en rapport om lærerutdanningen ved UiB. Sejersted-rapporten, eller flaskehalsrapporten, som den også kalles, innledes med sitatet over og danner grunnlaget for denne saken. Arbeidsgruppen var bedt om å gå gjennom økonomi og struktur, identifisere flaskehalser og utfordringer samt foreslå tiltak og endringer som må gjennomføres for at UiB skal nå sine mål som et universitet med høye ambisjoner for lektorutdanning og PPU.

Arbeidsgruppen viser til en varslet NOKUT-evaluering av lærerutdanningen i 2020 og påpeker at lektorprogrammet trenger en bedre organisering som både kan gi større kontinuitet og tyngde og sikre bedre koordinering, samarbeid og ressursstyring. Den påpeker at ressurssituasjonen i lektorprogrammet er uoversiktlig og at økonomien i programmet må ha en egen gjennomgang.

I sine anbefalinger konkluderer arbeidsgruppen med at det bør ansettes en fagdirektør for lektorutdanningen, en faglig koordinator for praksis og opprettes et «Lektorsenter» ved UiB. I forbindelse med oppfølgingen av Sejersted-rapporten har universitetsledelsen tatt initiativ til et prosjekt som skal sikre helhetlig satsing på lektorutdanningen og PPU. Arbeidet ledes av fagdirektør Sølvi Lillejord ved Universitetsdirektørens kontor.

Mål for lektorutdanningen ved UiB

UiB har en klar ambisjon om å styrke kvaliteten og øke volumet på integrert lektorutdanning. Kunnskapsdepartementets strategidokument *Lærerutdanning 2025* argumenterer for at lærerutdanningsinstitusjonene må inngå i tette samarbeid med skolen, ikke bare når det gjelder studentenes praksisperioder, men at skole og universitet må etablere en felles arena for utvikling av undervisning og forskning. Dokumentet påpeker at «Campusundervisningen og praksisfeltet i for stor grad har vært to atskilte arenaer» og man ser det som «vesentlig å styrke partnerskap mellom høyere utdanning og skoler om lærerutdanning».

Som et ledd i regjeringens arbeid med å profesjonalisere læreryrket ble ordningen desentralisert kompetanseutvikling (Dekomp) innført i 2017 (Meld. St. 21 (2016-2017): *Lærelyst – Tidleg innsats og kvalitet i skulen* 1.1-1.4). Den erstatter tidligere

statlige nasjonale og tematiske satsinger som har vært forvaltet av Utdanningsdirektoratet og skal gi kommuner og fylkeskommuner større handlingsrom. Ordningen er forankret i Stortingsproposisjon 1 S (2016-2017) og er tredelt. I tillegg til desentralisert kompetanseutvikling er det etablert en oppfølgingsordning samt en innovasjonsordning, som skal gi mer forskningsbasert kunnskap om skolen. Hovedmålet med satsingen er å styrke samarbeidet mellom praksisfeltet og lærerutdanningsinstitusjonene gjennom varig skolebasert og gjensidig kollektiv profesjonsutvikling.

Etter- og videreutdanning (EVU), og livslang læring prioriteres høyt nasjonalt, og regjeringsplattformen har også livslang læring som et eget punkt med fokus på å legge til rette for bedre kompetanse- og karriereutvikling på ulike arenaer og gjennom hele livet. Dette betyr at livslang læring må være en del av den samlede tenkningen rundt faglig utvikling. UiBs aktivitet innen etter- og videre utdanning har økt de siste årene. Økningen kommer i første rekke innen evu-tilbudet for lærere, og forklares først og fremst av regjeringens satsning på kompetanseheving av lærere, der UiBs fagmiljø gir tilbud både på ungdomstrinnet og videregående skole. Dette er tilbud det er forventet at UiB utvikler for å bidra til et kompetanseløft for lærerne i regionen.

Organisering av lektorsenteret
Universitetsledelsen ønsker å se UiBs videreutvikling av lektorprogrammet i sammenheng med ordningen desentralisert kompetanseutvikling og den offentlig finansierte EVU for lærere.

Det foreslås derfor, i overensstemmelse med Sejersted-rapporten, å etablere Lektorsenteret som en egen organisatorisk enhet. For å motvirke fragmenteringen i lektorprogrammet, styrke kvaliteten på lektorstudentenes praksisperioder, øke UiBs forskning på lærerutdanning og styrke samarbeidet med partnerskolene, legges også ordningen med desentralisert kompetanseutvikling og ansvaret for etter- og videreutdanning av lærere til senteret.

Ved å etablere en egen faglig-administrativ enhet vil man kunne oppnå;

- Skolefaglig kontinuitet og dedikasjon
- Samordnet tyngde og autoritet innad og utad
- Høyere opptakstall
- Et samlet og målrettet arbeid for å styrke gjennomføringsprosenten
- Enklere å få til en mer formålstjenlig organisering av praksis i studieløpet
- Mulighet for faglig styrking av partnerskap mellom UiB og skoler om praksisgjennomføring

I strategidokumentet Lærerutdanning 2025 fremgår det at integrert lektorutdanning skal utvikles i retning av en profesjonsutdanning. For at senteret skal ivareta Sejersted-utvalgets intensjon om å motvirke fragmentering og få nødvendig faglig tyngde foreslås det lagt til Det psykologiske fakultet.

Hovedargumentene for denne plasseringen er at:

- blant de fakultetene som i dag er engasjerte i lektorutdanningen er Det psykologiske fakultet det eneste profesjonsfakultetet.
- Det psykologiske fakultet har hatt ansvar for Pedagogisk seminar og senere Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) som lenge var den eneste lærerutdanningen ved UiB
- Det Psykologiske fakultet har over lang tid ivaretatt UiBs ansvar for praksisdelen av lærerutdanningen, både faglig og administrativt
- Ved Det Psykologiske fakultet foregår også en stor del av UiBs forskning om utdanning og læring.
- Gjennom mer forpliktende samarbeid med partnerskolene i desentralisert kompetanseutvikling vil både denne forskningen, og den fagdidaktiske forskningen ved

SV, MN og HF, kunne øke i volum og bli til nytte for praksisfeltet.

Utviklingen av EVU-tilbudet henger i lys av en helhetlig tenkning om livslang læring, i stor grad sammen med utvikling av lektorutdanningen, og den administrative støtten til arbeidet bør derfor organiseres sammen med øvrig administrativ støtte til lektorutdanningen og Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), og legges til senteret.

Sejersted-rapportens forslag om et fakultetsuavhengig senter har blitt vurdert, men positiv erfaring fra fagnær administrasjon gjør at dette anbefales også i denne saken.

Styringsstruktur
Ledelse av lektorutdanningen må være forankret i UiBs ledelse. Oppgaver foreslått ivaretatt av og/eller initiert av lektorsenteret i rapporten fra Sejerstedutvalget er:

Koordinerende
- Kontakt med departement, fylke og kommune på vegne av UiBs lektorutdanning
- Tverrfakultær koordinering av lektorutdanningens
elementer og universitetsskolesamarbeid
- Oppsyn med ressursbruk og økonomi i lektorutdanningen
- Samarbeid med andre UH-institusjoner
- Samordning av lektorutdanning og EVU-tilbud rettet mot skolen

Administrative
- Administrative tjenester knyttet til studentopptak og praksisavvikling
- Styring av volum til lektorutdanningen
- Koordinering og gjennomføring av praksissamarbeid med skolene

Forsknings- og utviklingsarbeid
- Initiering av tverrfaglige prosjekter innen skoleforskning
-

Tiltak rettet mot studenter
- Faglig-sosiale fellestiltak for lektorstudenter, styrking av studentidentitet

Etablering av en ny enhet for lektorutdanningen innebærer en omstilling med ønsket dato for iverksettelse 01.01.20. Det anbefales på denne bakgrunn at Det psykologiske fakultet starter en omstillingsprosess i dialog med fagdirektøren og Studieadministrativ avdeling om etablering av senteret og om overføring av ressurser og funksjoner som i dag sitter andre steder i organisasjonen.

Parallelt med dette bør det gjøres et arbeid for å utarbeide en økonomimodell og budsjettmodell for lektorutdanningen.

Saken legges frem for styringsgruppen til drøfting.

Notat 2

Til: Styringsgruppen for lektorutdanningen
Møte: 17. september 2019 ephorte: 19/680

Notat til Styringsgruppens møte 17. september 2019
Fra: Sølvi Lillejord (Fagdirektør) og Kjersti Lea (Leder for Programrådet for lektorprogrammet)

Faglige aktiviteter i lektorprogrammet

I dette notatet presenteres noen eksempler på faglig arbeid som er initiert de siste månedene for å støtte utvikling av *integrert* lektorutdanning ved UiB. Eksemplene illustrerer helt nødvendig, kontinuerlig fagutviklende innsats som sikrer kvaliteten på programmet. I likhet med andre profesjonsutdanninger må det også i lektorutdanningen være kvalitet i hver del samtidig som kvaliteten på helheten (hvordan delene til sammen bidrar til programmet) er avgjørende for et godt resultat. Hvordan UiB skal sikre at faglig og administrativt ansvar blir ivaretatt for de enkelte delene *og for helheten* må være det grunnleggende spørsmålet i etableringen av et lektorsenter.

UiB skal gi forskningsbasert undervisning. Det gjelder også for lærerutdanningen. Lektorprogrammets komponenter er *fag*, *fagdidaktikk*, *pedagogikk* og *praksis*. Utfordringen blir å sikre at kvaliteten er god i hver del, og i helheten. Når skolen forandrer seg, må lektorprogrammet forandre seg. Når skolene arbeider med Fagfornyelsen, må studentene i lektorprogrammet møte forskere på universitetet som integrerer Fagfornyelsen i undervisningen i lektorprogrammet. Dette forutsetter tett kontakt og *faglig* samarbeid mellom de ansvarlige for fag, fagdidaktikk, pedagogikk og praksis.

Strategidokumentet *Lærerutdanning 2025* formulerer blant annet disse forventningene til integrert lektorutdanning:

- Faglig *krevende* og *givende* studieprogram
- Faglig sterke og *godt organiserte* lærerutdanningsmiljøer med tydelig ledelse og funksjonell organisering tilpasset utdanningens mål
- Stabilt og *gjensidig utviklende samarbeid* mellom lærerutdanningsinstitusjonene og skolene

Som en begynnelse er følgende tiltak satt i gang:

I. Studieprogramutvikling (godt organiserte, krevende og givende program)

27. september har ProTed, Senter for fremragende lærerutdanning invitert tre representanter fra UiO, NTNU, UiT og UiB for å diskutere studieprogramutforming i universitetenes lektorutdanninger. Antakelsen er at de fire universitetene har lignende utfordringer. Fra UiB deltar fagdirektør, leder for programrådet og visedekan Svein Ivar Angell. På samlingen skal universitetene presentere lektorprogrammenes organisering og ledelsesstruktur ved egen institusjon og påpeke styrker og svakheter ved organisering og struktur. De ulike modellene skal så diskuteres. Målet er at presentasjonene skal fungere avklarende, identifisere svakheter, vise likheter og ulikheter og gi inspirasjon til bedre løsninger. ProTed planlegger å følge opp denne samlingen med et større arrangement hvor flere representanter fra de fire universitetene skal delta. Ved UiB er SLATE mobilisert for å assistere i utforming av et godt organisert studieprogram for lektorutdanningen.

II Gjensidig utviklende samarbeid mellom UiB og praksisskoler

Fagdirektør har siden i vår arbeidet tett med Hordaland fylkeskommune (som blir Vestland fra 1/1 - 20) for å få til et jevnbyrdig og forpliktende samarbeid om partnerskap som en del av Desentralisert kompetanseutvikling. Dekomp skal være noe annet enn tradisjonell etter- og videreutdanning. Ordningen skal styrke institusjonenes «grunnmur», organiseres på en måte som fungerer *gjensidig* profesjonaliserende og gjennomføres slik at tradisjonelt asymmetriske relasjoner mellom institusjonene blir mer likeverdige. Rent praktisk innebærer dette at lærerutdanningsmiljøene skal forske mer og at forskningen skal være mer praksisrelevant. Det er også en forventning om at skolene arbeider mer undersøkende og lærer hvordan de skal bruke data og annen evalueringsinformasjon til å forbedre elevenes læringsutbytte. Fylkeskommunen søker Norges forskningsråd om Innovasjonsmidler til dette arbeidet, med UiB, Universitetet i Helsinki og University of Oxford som partnere.

III Bedre kontakt mellom fakultetene – faglige møtesteder

For å innfri forventningene fra *Lærerutdanning 2025*, jf. punktene over, må det etableres faste samarbeidsarenaer der representanter fra alle involverte fagmiljøer møtes og deltar. Inneværende studieår arbeider lektorutdanningen spesielt med fagdidaktikk på slike arenaer.

Fagdidaktikk er et felt som synes godt egnet for samarbeid innenfor Dekomp. Derfor har programrådet i samarbeid med fagdirektøren funnet det tjenlig å tematisere nettopp dette feltet i år. Eksempler:

- Lektorutdanningenes årlige forskningsdag i november vil ha fagdidaktikk som tema. Spesielt oppfordres phd-stipendiater ved universitetet til å presentere sine prosjekter. På den måten signaliserer vi at fagdidaktikk er et kunnskapsfelt og et satsningsområde. Vi håper at et av innleggene kommer fra Argument-prosjektet (https://argument.uib.no/) som ledes av Bergen kommune og gjennomføres i samarbeid med UiB og HVL.

- Forskningsdagens tema følges opp på den årlige lektorutdanningskonferansen i februar/mars.
    - Programrådet har alt oppfordret fagdidaktikkmiljøene til å sette i gang et kartleggingsarbeid for å finne ut hva som finnes av relevant forskning på deres felt, nasjonalt og internasjonalt.
    - Oversiktene legges fram som presentasjoner på konferansen.
    - Enkelte av presentasjonene kan eventuelt bli reviewartikler og publiseres.
    - Innleggene følges med tematisk/faglig organiserte verkstedsgrupper (workshops) der deltakerne diskuterer presentasjonene, inkludert hvilke huller det synes å være i kunnskapsgrunnlaget. På bakgrunn av dette vil gruppene kunne skissere mulige Dekomp-prosjekter (eller prosjektideer) for sitt fag.

- Vi håper å kunne forberede lektorutdanningskonferansen på 1-2 fagdidaktikkseminarer lokalt i fagmiljøene.

10.09.2019/ANNGJ

Styringsgruppen

for lektorutdanningen

ephorte: 19/680

Sak 30/19 Kollisjonsproblematikken i lektorutdanningene

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat

Til: Styringsgruppen for lektorutdanningen
Møte: 17. september 2019 ephorte: 19/680

Kollisjonsproblematikken i lektorutdanningen

Sammendrag på bakgrunn av Sejersted-rapporten (SR)

En stor utfordring ved organiseringen av femårig lektorutdanning (5LU) er kollisjonsproblematikken ved at praksis kolliderer med faglige, særlig disiplinfaglige emner. På PPU legges all undervisning utenom praksisperioden. Praksis i lektorutdanningen er ikke studiepoengfestet, og det blir betydelig økt belastning for studentene i semestrene med praksis i tillegg til de andre emnene (utførlig beskrevet i SR s. 25-37 og vedlegg 4 og 5 i SR).

Problematikken har vært adressert i en spørreundersøkelse til studentene, i gjentakende programsensorrapporter og av studentrepresentanten og deltakere i arbeidsgruppen for SR. Det er sannsynlig at kollisjonsproblematikken øker frafallet.

På 5LU har UiB skreddersydde emner i pedagogikk og fagdidaktikk, men de resterende disiplinfaglige emnene inngår også i årsstudier, bachelor- og masterprogrammer. På det meste er det snakk om 20 emner totalt i ett semester, og da er ikke emner i pedagogikk og fagdidaktikk inkludert. Individuelle tilpasninger gjøres hele tiden, men dette krever mye ressurser administrativt, og er ikke mulig på sikt med mål om økte studenttall.

Kollisjoner må sees i sammenheng med utførelsen av praksis, og dette praktiseres annerledes ved HF og MN. Problemet er mest akutt ved HF, bedre håndtert ved MN (se SR s. 28-29 for forskjeller mellom HF og MN semester for semester). Ulikhetene mellom fakultetene skyldes i stor de individuelle tilpasninger som gjøres for å forsøke å unngå kollisjoner.

Tilpasninger som gjøres per i dag

Det gjøres tilpasninger både på MN og HF i dag, men kollisjoner er et vedvarende problem og har vært det helt siden oppstart av programmene i 2004. Eksisterende tiltak er beskrevet utførlig på s. 26 i SR. Tilpasningstiltak ved HF og MN som gjøres semester for semester er beskrevet i vedlegg 4.

Hva gjør andre institusjoner?

Hverken UiO eller NTNU setter av studiepoeng til praksis. Men ved UiO er kollisjoner et minimalt problem fordi praksisen er integrert i de profesjonsfaglige emnene. Generelt erfarer de at dette medfører færre klager, men PROF-emnene er svært krevende for studentene. UiO peker på tett samarbeid med skolene som en suksessfaktor. De bruker også lærere ved universitetsskolene som seminarledere. UiO har ikke praksis hele det første året, blant annet på grunn av utgiftene det medfører. NTNU har praksis fra 2. semester av.

Både NTNU og UiO har fire praksissemestre, UiB har fem. Et flertall i arbeidsgruppen for SR foreslår å beholde fem praksisperioder og heller jobbe mot en lik fordeling av praksiskomponenter på alle fag og fakulteter. Se side 31-32 i SR for mer informasjon og skisse av to alternativer.

NTNU har i likhet med UiB egne emner for praksis. Se s. 27 og vedlegg 5 i SR for utfyllende informasjon om NTNU og UiO.

Skisserte løsningsmuligheter

Det konkluderes med at grunnleggende grep må gjøres for å oppnå mer strømlinjeformete studieløp i retning av profesjonssemestre med praksis inkludert, kombinert med at enkelte disiplinfaglige emner tilrettelegges for lektorstudentene. I tillegg er det viktig å bedre integreringen mellom profesjons- og disiplinfag, særlig på HF.

Se liste over forslag til tiltak s. 32 i SR.

Videre anbefalinger fra arbeidsgruppen

- Programrådet må foreslå en endelig enhetlig modell for studieløp med praksisavvikling for styringsgruppen
- Strømlinjeforming av praksisavvikling ved UiBs fakulteter
- Tilby lektortilpassede disiplinfaglige emner i større grad
- Målrettet innsats for digitalisering av emner som er særlig utsatt for kollisjoner
- Vurdere å opprettholde tiltak om kveldsundervisning og blokklegging
- Vektlegge didaktisk kompetanse i stillingsutlysninger innen skolerelevante disiplinfag
- Bygge ned skillet mellom disiplinfag og fagdidaktikk i undervisning og veiledning

Styringsgruppen bes om å drøfte hvilke tiltak som skal prioriteres og hvordan dette skal følges opp videre.

Styringsgruppen for lektorutdanningen

ephorte: 19/680

Sak 31/19 Plan for oppfølging av programsensorrapporter

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Orienteringssak

Notat

Til: Styringsgruppen for lektorutdanningen
Møte: 4. juni 2019 ephorte: 19/680

Oppfølging av programsensorrapportene 2018

På styringsgruppemøtet 4. juni ble det vedtatt at det skal utarbeides en plan for oppfølging av programsensorrapportene for femårig lektorutdanning ved HF og MN i samarbeid med fagdirektøren for lektorutdanningen.

Flere oppfølgingspunkter ble trukket frem på møtet 4. juni. Det er verdt å merke seg at 2018 var et spesielt år med svært høye studenttall på praktisk-pedagogisk utdanning, noe som blant annet resulterte i overbelastning på praksisskolene. Dette er forventet å være et mindre akutt problem i 2019 og fremover.

Punkter til oppfølging

Publisering av rapporter i studiekvalitetsbasen

HF og MN har nylig publisert programsensorrapportene for å gjøre disse tilgjengelige og sikre transparens.

Oppfølgingspunkter som omhandler praksis

- omlegging av studiestruktur som sikrer langpraksis tidligere i løpet, og progresjon i praksis
- utplassering i praksis
    - ikke øke antallet studenter i praksisgruppene, og se på å tilby praksis i samme skoleslag begge semestre
    - I større grad bruke yrkesskoler og private skoler for å sikre variasjon i praksis
    - Sikre studentene praksis i faget sitt/fagene sine
- kvalitet på praksisveiledning
- Styrke samarbeidet om praksis med skolene både strukturelt og innholdsmessig

Programsensorsamlingen 2019, hvor programsensorene kommer til UiB, er også en måte å følge opp rapportene gjennom tett dialog med sensorene. Se programmet for samlingen i sak 32.

En mer konkret plan for oppfølging av programsensorrapportene må utarbeides, og denne må være i tråd med de overordnete målene for lektorutdanningen, og sees i sammenheng med arbeidsgruppens rapport om struktur og økonomi i lektorutdanningen.

Styringsgruppen for

lektorutdanningen

ephorte: 19/680

Sak 32/19 Programsensorsamling 2019

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Orienteringssak

Notat

Til: Styringsgruppen for lektorutdanningen
Møte: 17. september 2019 ephorte: 19/680

Programrådet vedtok i møte 10. September at programsensorsamlingen skal holdes 28.-29. oktober 2019 for programsensorene for 5-årig lektorutdanning (5LU) ved HF og MN og for (PPU) ved PS. Samlingen sees på som et ledd for å følge opp programsensorrapportene, jf. sak 29/19.

Programrådet har laget følgende programskisse for samlingen:

På dag 1 legges det til rette for samtaler mellom programsensorene, mens det er opp til fakultetene og programsensorene å fastsette programmet for dag 2.

Programskisse for dag 1:

Kl. 12.00 - 13.00: Lunsj for programsensorer, LU-ledere, programrådsleder

Kl. 13.00 - 13.30: Kort innføring om lektorutdanningen ved UiB v/programrådsleder

Kl. 13.30 - 14.00: Eventuelle innmeldte saker fra programsensorene

Kl. 14.00: Møte mellom programsensorene

Saken legges frem for styringsgruppen til orientering.

10.09.2019/ANNGJ

Styringsgruppen for lektorutdanningen

ephorte: 19/680

Sak 33/19 Evalueringsmøte om praksisopplæringen

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Orienteringssak

Notat

Til: Styringsgruppen for lektorutdanningen
Møte: 17. september 2019 ephorte: 19/680

Referat fra møtet med skolene i Bergen kommune, dialogmøtene med Hordaland Fylkeskommune og Bergen kommune 7. juni 2019 er vedlagt.

Saken legges frem for styringsgruppen til orientering.

10.09.2019/ANNGJ

Referat fra evalueringsmøte om praksisopplæring

Tid: 7. juni 2019
Sted: Christies gate 13, møterom 331
Til stede: Nina Haugsnes (lærer v/Ortun skole, BK), Kristin Eikanger (lærer v/Rothaugen skole, BK), Kjersti Lea (leder av programrådet for lektorutdanningen UiB), Hege Ekeland (praksiskoordinator, UiB), Silje Anette Lindgren (tidligere programkoordinator for lektorutdanningen, UiB)

Bakgrunnen for møtet
I henhold til punkt 6 i avtalen mellom Bergen kommune (BK) og Universitetet i Bergen (UiB) om praksisopplæring som del av praktisk-pedagogisk utdanning og 5-årig lektorutdanning, skal det årlig avholdes et evalueringsmøte om praksisopplæringen, der både representanter fra BK v/UiB- praksisskoler og UiB-partnerskoler skal være representert. Evalueringsmøtet danner grunnlaget for dialogmøtet mellom BK og UiB, hvor vilkår og eventuelle utfordringer drøftes.

Hovedpunkter til oppfølging

- Det foreslås at den enkelte student har én hovedveileder ved skolen, både i kortpraksis og i langpraksis. Dette for å sikre god ivaretakelse av studenten og at praksis blir så reell som mulig, jf. blant annet kommende stortingsmelding om arbeidslivsrelevans.

- Tanken er at hovedveilederen har ansvar for at studenten blir en del av kollegiet og får et reelt innblikk i læreryrket. Det innebærer å koordinere de aktivitetene studenten skal være med på (også utenomfaglige, som inspeksjoner) og sørge for at studenten får en forståelse av hva som skjer bak kulissene og hvordan en lærers hverdag ser ut. Hovedveilederen skal også sette av tid til å reflektere og samtale med studentene.

- Det foreslås at studentene i kortpraksis følger hovedveilederen hele dagen, og at vi her beveger oss bort fra lister over hvilke aktiviteter de skal delta på. Ved undervisning i andre fag enn sitt eget, samarbeider studenten om opplegg med veilederen sin, og har i større grad fokus på det allmennpedagogiske.

- Istedenfor å være inne i mange klasser for å oppfylle krav om et gitt antall undervisningstimer i faget/fagene sine, følger studenten i større grad hovedveilederen sin, også i langpraksis. Undervisning i faget sitt/fagene sine utgjør fremdeles en viktig del, men relasjonen til elevene løftes frem. Det påpekes at elevene setter størst pris på de studentene som har vært mye med dem, og at en god relasjon til elevene er en forutsetning for læring. Skolerepresentantene understreker at det i hvert fall er slik i ungdomsskolen, der de arbeider.

- Hovedveilederen må ha kompetanse i minst ett av fagene til studenten, og bør ha personalmessig ansvar for studenten. Det sikrer at studenter en er usikker på, blir fulgt ordentlig opp. En slik ordning ansvarliggjør veilederen i større grad og sikrer at studenten «blir sett» på skolen. Skolerepresentantene påpeker at det er naturlig om det å være hovedveileder utløser høyere kompensasjon.

- Jf. punktet ovenfor, bør praksis løses mer opp, for at hensikten skal innfris. På ungdomsskolen blir det kunstig kun å skulle ha ett fag, fordi lærerne her i realiteten underviser i mange.
- Det bør formidles til studentene at praksis ved ungdomsskole og praksis ved videregående skole har ulikt tyngdepunkt, og de bør få en klar forståelse av hva utbyttet av praksis skal være i de ulike skoleslagene.

- Førpraksismøtene fungerer og bør beholdes, men studentene bør også forberedes på hvilke emner de kommer til å møte i fagene, hvilke planer lærerne har i praksisperioden etc., for eksempel i form av en epost fra veileder.
- Det bør avholdes et møte hvor skikkethet og godkjenning av praksis er tema.

Andre innspill

- I enkelte fag er det vanskelig å oppfylle timetallet som kreves for studentene i praksis. Dette gjelder spesielt for religionsvitenskap og samfunnsfag. Forslagene ovenfor vil løse dette.
- Det er ok at KOPRA101 ligger i uke 37 og 38.
- Det oppleves som problematisk at studenter har langpraksis ved to skoler, men det vil være lettere å tilpasse dersom timeplanen fra vgs. formidles tidligere. Det er også enklere å løse kabalen hvis studentene er i par.
- Store grupper av studenter er ikke ideelt, elevene opplever det som ubehagelig hvis mange sitter og observerer. I kortpraksis kan det likevel fungere med grupper på inntil fire studenter dersom veilederen er veldig bevisst på å legge opp undervisningen slik at alle studentene er medvirkende og engasjerte.
- Det beste er å ha studenter i 8. klasse (etter jul) og 9. klasse. Lærere i 10. klasse vil helst ikke ha studenter, og etter jul er det etter skolerepresentantenes syn uaktuelt.